

coincideixen tots dos mss., de manera que no podem excloure que sigui un derivat de l'oc. ant. *garar* 'mirar, llambregar' en un sentit com ara 'espiesques, xafarderes'; però també podria venir de *garra* ('la de garretes o cames grogues, que ja es fa vella') ---. Hi pogué haver una mica de tot això, de tota manera no és corruptela gràfica de *ganyones*, car és ben segur que hi ha relació amb un verb de l'altre *Libre de les Dones*, el de JRoig, que hi té en comú les dues primeres síHaves i s'aplica justament a tals dones: «aygua hon pex / lavat havien, / per quant bonien, / garronejaven / e bravejaven, / sus li lançaren» (*Spill*, 1795). Sembla que és 'grunyir i botzinar', i un endevinaría que GRUNNIRE vagi donar primer *garonir* en mossàrab valencià (GR- > gar- és allà normal), d'on d'una banda *garones* i de l'altre aquest *garronejar*, augmentat amb terminació freqüentativa: el context del *Spill* mostra prou que no és 'agitar les cames' si no és per a algun fildòleg obsessiu per l'etimologia popular *garra*, que no ha fet més que canviar -r- en -rr-.

Altres conseqüències d'aquest complex seran el taragonès *fer-se la garona* 'guanyar-se la vida', el baixempordanès «*bi ha res per la garona?* 'res per menjar'» i l'argòtic *garona* 'instrument de furt' i *fer córrer la garona* 'sisar' aplegats per *AlcM*, on la influència de *garra* és més real, però aquí en el sentit castellà.

Garonda, vella alqueria del terme de Lluçmajor (ja en el Rep.), que jo també vaig sentir-hi ponderar com a lloc noble (1964, i veg. els mapes Mascaró i Despuig): *Sa Senyora de Garonda*, personatge proverbial del folklore mallorquí, comparable a la del Castell de Quermançó, prop de Vilajuïga (Emp.), que com deia la meua àvia es planyia que «si hagués sabut - que el pa-i-nous era tant bó / encara fóra comessa del castell de Quermançó»; i si la memòria no m'enganya la de *Garonda* es planyia de no haver apreciat les coques que fa el poble: ara bé, segons *AlcM*, *garonda* anomenen a Manacor *garonda* una «prima» o sigui una mena de coca «molt comuna, feta de farina d'ordi».

Garòs, poblet aranès de nom pre-romà com diu *AlcM*, però amb ò i no pas -ós.

GAROTA, 'castanya de mar', també pronunciat *grota*, i amb variant *garoina*, sembla haver d'identificar-se amb l'oc. ant. *grolha* 'escorça' i 'closca de castanya o d'ameïlla', prov. rodanès i alpí *gruelho*, *grueio* 'closca d'ou, de caragol, de nou etc.', 'escorça', llgd. *groulho* 'tronc d'arbre balmat', i d'altre banda amb el cast. dial. *garulla*, *garajo*, *carolo*, que designa coses semblants, i també 'raïm esgranat', val. *garulla* id. (probablement mossàrab), toscà *garuglio* 'nou primerença', tots els quals es creuen provinents d'un ll. vg. *CARULIUM (plural *CARULIA), diminutiu grec de *κάρυον* 'nou', 'ametlla', 'avellana'; de **garolha* o **garoia* 'closca de castanya' es degué passar en català a *garota* o *garoina* per canvi de sufix (tal com *granota* surt de *granolla*) i s'aplicà per comparació a la castanya de mar. □ 1.ª doc.: *garulla* 'raïm' val., c. 1800; *garota* 'castanya de

mar', fi S. XIX; *grota* id. 1902.

Garotes anotava P. Coromines a *Roses* (1898) «són uns animals que es fan a les roques; a Barcelona en diuen *castanyes* perquè estan cobertes de punxes negres al estil d'una castanya amb clova»; el *DAG.* troba *garota* 'castanya de mar' a Badalona; jo mateix havia anat a pescar *gròtòs* amb altres marrecs de Sant Pol de Mar (c. 1920 ---, després també hi vaig sentir *gròta* 1928, 1930); Fontserè ho degué sentir a Blanes o a Sant Pol, i c. 1925 posava «*garota*: castanya de mar» al marge del seu *DOrt.*; Víctor Català (Torr. de Montgrí o L'Escala) usa *garota* (i *garoter* 'instrument per pescar-ne') en la seva *Vida*; Plaia recull *garota* a l'Escala i Cadaqués (contra *oriç* o *orissa* de Palamós, *eriçò* de Bna., i *bogamari* de Tossa, a *Proa* de Palamós, juliol 1960, p. 8).

També, però, hi ha qui diu *grota* en aquests llocs: «van punxant amb una pua de *grota* les juntures sensibles de llurs estranyes bèsties», Ruyra (*Les Senyorettes del Mar*, 1896-1902, en *Pinya de Rosa* 1, 100; i després hi tornà en *Entre Flames*) (des d'on passaria a Bulbena i al *DOrt.*), i el fan bisflab uns versos de l'«Avi Firmo» de Cadaqués (1974): «i també s'hi crien *grotes* / que són fàcils d'agafar». Vogel (1911) recull totes dues formes com a anotades en les seves lectures. Ara bé ningú segurament no dubtarà que *grota* surt de *garota* per la pronúncia vulgar tan repetida de la mena de *grita* per *GARITA*, *gribaldina* per *GARIBALDINA*, *BARANA* > *brana*, *BERENA* > *brena*, *VEREMA* > *vrema*, *vritat*, *fredat*, *presós*, *pro*, *Tresa* etc.

D'altra banda trobem una variant més divergent *garoina* «una casta de petxina», Emp. (*DAG.*), «marisc semblant a la castanya amb la closca plena d'espines», comunicat per la corresponal de Llofriu (B-Emp.), *BDC* XI, 51 i Plaia (*l. c.*) dona *garoina* com a propi de Calella de Palafrugell; però en la novel·la de JM. de Sagarra, *All i salobre*, llenguatge del Port de la Selva, veiem això però en la variant sincopada: «La mare de la Marí és rodona, rígida i descolorida, com una *groina* seca i sense punxes» (p. 21).

Com que aquest *garoina* pot sortir de **garoia* tal com hem vist *garnayna* com a variant de *garmaya*, *gramalla* (a *GARNATXA*) per un explicable canvi de sufix; i d'altra banda *garota* surt de *garoyla*, *-oya*, pel mateix canvi de sufix que *GRANOTA* sortí de *granoyla*, *granolla*, *RANU(N)CULA*, donant-li una terminació més trivial. Cal suposar, doncs, que *garoia* existí també en català com a nom de la garota o la castanya.

Ara bé això en tot cas existeix en lle. d'oc, com a nom de la closca d'aquest fruit i d'altres de semblants: la nou, la gla, l'avellana; la closca d'ou, la tavella de llegum: prov. *grueio*, marsellès *gruio*, prov. alpí *gruelho* o *grulho* «enveloppe des fruits, écale, gosse»: *grueio de nose*, *d'aglan*, *de pese*, *de meloun*; *grueio de limaço* «coquille d'escargot»; «coquille d'œuf» (proverbi *jai que sourit de la grueio e vdu dejà cantà!*), *levà la grueio* «écaler, écorcer», i fins «écorce des arbres et des plantes»; en llenguadocià, com és natural, tenim una forma encara més acostada a la nostra,